

sig ved Arbejdslønnen alene eller sat den som noget nær det ene afgørende. Men naar dette Spørgsmaal er kommet forrest frem i Diskussionen, er det, fordi man fra anden Side — fra socialdemokratisk Side — har paapeget, hævdet og agiteret med, at Arbejdslønnen ingen som helst Betydning havde. Nu er det jo saadan, at i en Diskussion kommer man gerne til at tale mest om det, hvorom der er Meningsforskel; om det, man er enig, det, der ikke bliver modsagt, ebber Diskussionen temmelig hurtigt ud. Men netop fordi man fra anden Side Gang paa Gang har hævdet, at Arbejdslønnen ingen Betydning havde, er Diskussionen kommet til at dreje sig mest derom. Men Meningen er ikke, at det skal være det eneste eller saa godt som det eneste, det betyder blot, at det maa være et Led i Bestræbelsen for at bringe ogsaa Industrien ned paa et konkurrencedygtigt Niveau, det vil sige skabe en Nedgang i de Driftsomkostninger, som alle andre Erhverv har maattet sætte ned for i det hele taget at skaffe Arbejde til dem, som arbejder i dette Erhverv.

Man kan jo blot tænke sig, at andre Erhvervsgrene havde stillet sig paa samme Maade, at Landbruget, at Fiskeriet, kort sagt det hele, havde stillet sig paa den Maade, at hvis de ikke kunde faa det, som de havde i Fortiden, vilde de ikke arbejde, saa er der ingen, der er i Tvivl om, at saa havde Arbejdsløsheden omfattet omtrent hele det danske Samfund. Det eneste, som har reddet disse fra at komme ud i Arbejdsløsheden, er, at de er gaaet ind under de økonomiske Vilkaar, som ingen har ønsket, men som nu en Gang er paatvunget os udefra, saaledes at man havde Valget mellem at tage disse Vilkaar eller at standse det hele.

Indenrigsministeren (Kragh): De Bemærkninger, som det ærede Medlem Hr. Knud Hansen fremsatte, giver mig kun Anledning til at minde ham om den Bestemmelse i Hjelpekasseloven, som fastslaar, at Maksimumsydelsen til en enkelt Person normalt i Løbet af 12 Maaneder ikke maa overstige 180 Kr., og at Afgivelser herfra maa være Undtagelsen. Men Undtagelsen kan ikke blive Regelen, og derfor tror jeg, at det ærede Medlem skulde være forsigtig med her fra denne Plads at bidrage til et Misbrug af denne Lovgivning, som vilde finde sit Udtryk gennem Anvendelse af det Beløb, 15 à 20 Mill. Kr., som det ærede Medlem udtalte som sin Formodning vilde blive det,

der blev udbetalt gennem Hjelpekasserne i den kommende Vinter. Jeg tror, det ærede Medlem bør respektere Lovene, saa længe de bestaar, og, hvis han ikke mener, de er forsvarlige, saa sætte sine Kræfter ind paa at ændre dem i Stedet for at opfordre til at misbruge dem.

Jeg glæder mig over, at det ærede Medlem Hr. P. Munch dog ikke, hvad han var ganske tæt ved, vilde tillægge mig en Udtalelse om, at Kommunerne nu havde sat saa meget Arbejde i Gang, at der var ingen eller næsten ingen arbejdsløse tilbage. En saadan Udtalelse har jeg naturligvis ikke brugt, men jeg har sagt, at der rundt om i mange Kommuner nu blev sat Arbejder i Gang, nyttige Arbejder, nødvendige Arbejder, i et saadant Omfang og paa en saadan Maade, at det store Tal af arbejdsløse Familieforsørgere — og først og fremmest de — nu kunde finde Beskæftigelse ved disse Arbejder i et saadant Omfang, at de ved nyttigt Arbejde i hvert Tilfælde kunde indtjene mere end det, der hidtil var givet dem i Understøttelse. Det er det, jeg har sagt om denne Sag. Jeg tror, at de Bestræbelser, der der er udfoldet, er uhyre gavnlige, og jeg ønsker dem, som jeg har sagt i Dag, alt muligt Held.

Det ærede Medlem sluttede sig til det ærede Medlem Hr. Einer Jensen i sin Opfattelse af Nødhjælpsarbejders Bekostelighed. Det ærede Medlem henviste til, at der her var Tale om skiftende Arbejdskraft. Netop det maner jo til at sætte Arbejderne i Gang paa indskrænket Arbejdstid for hver enkelt Deltager i disse Arbejder. Det ærede Medlem paapegede, at disse Arbejder blev dyre, ogsaa fordi det hyppigt var arbejdsuvalte Personer, der derved blev beskæftiget. Netop dette gør det overordentlig rimeligt og særdeles begrundet — udover den Begrundelse, som der i selve Problemet findes derfor —, at den Løn, der udbetales pr. Time ved saadanne Arbejder, sættes væsentligt lavere end den, der normalt betales indenfor det vedkommende Fag. Men naar det ærede Medlem vender sig mod de Principper, paa hvilke Nødhjælpsarbejderne er bygget, altsaa baade mod Arbejde paa nedsat Løn og mod Arbejde paa indskrænket Arbejdstid, vil jeg minde det ærede Medlem om, at det er netop gennem Arbejder, hvilende paa dette Grundlag, at man i Sverige og Norge med saa afgjort Held har bekæmpet Arbejdsløsheden og undgaaet i højere Grad, end vi herhjemme har gjort det, de